

Guide til dyrskuer i 4H

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	1
Introduktion til dyrskuer i 4H og brug af guiden til dyrskuer	2
Organisering af arbejdet med dyrskuer	4
Planlægning af dyrskuet	4
Dagsorden til første møde i styregruppen/dyrskueudvalget:	5
Forretningsorden	5
Årshjul og drejebog	5
Forventningsafstemning med stedet hvor dyrskuet afholdes	6
Organisering af frivillige	6
Engager børn og unge i jeres dyrskue	7
Navneskilte og t-shirts til frivillige og udstillere	8
Dyrskuets økonomi	8
Søg sponsorater og tilskud til dyrskuet	8
Overblik over vigtig viden når I arrangerer et dyrskue	9
Tilladelse til at afholde dyrskue	9
Overblik over veterinære regler/sundhedsregler	10
Alkoholbevilling	11
Beredskabsplan og førstehjælpskasse	11
Krav til bure, båse mv. til dyrene	11
Ejererklæring	11
Forplejning til dyrskuet	12
Transportmidler	13
Regler for hoppeborge	13
Konkurrencer og spil	13
Overvejelser ift. faciliteter	13
Skilte	14
Forsikringer	14
Liste over udstillere	14
Hvem kan udstille på dyrskuet?	15
Udstillere <i>med</i> dyr	15
Udstillere <i>uden</i> dyr	15
Invitation og informationsmateriale til udstillere	16
Hjemmeside for dyrskuet	17
Tilmelding	17
Deltagerbrev/Udstillerbrev	18

GDPR-guide til dyrskuer	19
Lejr/overnatning til dyrskuet	19
Samarbejde med forældre til dyrskuet	19
Bæredygtighed og ansvarlighed	20
Klar til dyrskue	20
Opstilling af dyrskuet	20
Den gode start til dyrskuet	21
Idéer til dyrskuets åbning, præsentation af dyr og præmieoverrækkelse	21
Guide til klargøring af dyr	22
Navneskilte til bure og bokse	22
Forberedelse af udstillere der går til 4H op til dyrskuet	22
Forberedelse af udstillere der ikke går til 4H	23
Bedømmelse af udstillere på dyrskuet	24
Frivillige dommere	25
Pointskilte	25
Præmier	26
Klæd dommerne på til deres bedømmelse	26
Afvikling af bedømmelser	27
Undgå smittespredning	27
Aktiviteter til dyrskuer	27
Inspiration til aktiviteter for publikum	29
Aktiviteter for udstillere	29
Kommunikation og markedsføring ifbm. dyrskuer	30
Evaluering af dyrskuet	32
Aflysning af et dyrskue	32
Støtte og sparring fra Landsorganisationen 4H	33

Introduktion til dyrskuer i 4H og brug af guiden til dyrskuer

4H's dyrskuer for børn og unge er en central del af 4H's aktiviteter og et af årets højdepunkter for både børn, unge og frivillige. Hvert dyrskue har sin egen lokale kontekst, DNA og historik, samtidig med at det er en vigtig aktivitet i det større 4H-fællesskab. Formålet med børnedyrskuerne i 4H er:

1. At skabe læring og udvikling for børn og unge

Gennem forberedende aktiviteter i klubberne, og deltagelse på dyrskuerne, lærer børn og unge at passe og drage omsorg for dyr. Med fokus på leg, læring og fællesskab tilbyder

dyrskuerne en alternativ form for konkurrence, hvor børn kan udstille deres kompetencer indenfor alt fra dyrepleje til bagning, naturforståelse og kreativt håndværk.

2. At styrke fællesskabet og synliggøre 4H's aktiviteter

Dyrskuerne er samlingspunktet for medlemmer og frivillige på tværs af klubber, hvor samarbejde og relationer blomstrer. De er en platform for samarbejde med Familielandbruget, Landboforeningerne og andre samarbejdspartnere og en vigtig mulighed for at markedsføre 4H overfor medlemmer, frivillige og samarbejdspartnere.

3. At bringe 4H's kernefortælling til live

Dyrskuerne viser 4H's værdier og aktiviteter i praksis og giver børn, unge og frivillige mulighed for at dele deres viden og engagement med omverdenen. Dyrskuerne bidrager ligesom alle andre aktiviteter i 4H bidrage til at levendegøre 4H's kernefortælling og mål om at 'skabe børn og unge i trivsel ved at give dem mulighed for at påvirke en bæredygtig fremtid gennem demokratisk involvering og udviklende aktiviteter inden for mad, natur, dyr og håndværk'.

4. Et naturligt knudepunkt for 4H-klubbernes aktiviteter

Dyrskuets kan fungere som et fælles mål og afslutning på aktiviteter i 4H-klubberne, hvor både læring og fællesskab fejres.

Dyrskuerne er således en platform, hvorfra børn og unge kan udvikle sig, formidle deres passion, og opleve glæden ved at være en del af et større fællesskab.

Brug guiden som et opslagsværk

Der er mange forskellige måder at arrangere dyrskuer på i 4H og mange stolte traditioner forbundet med dyrskuerne, som er vigtige at værne om. Denne guide samler alle vores bedste råd til at arrangere et dyrskue – uanset om du er erfaren dyrskuefrivillig eller helt ny indenfor dyrskuer. Der er ikke nogen rigtig eller forkert måde at arrangere dyrskuer på, så betragt denne guide som en vejviser og vælg de værktøjer og gode råd, som passer til jeres kontekst.

Kontakt 4H's sekretariat for sparring om jeres dyrskue

Du er altid velkommen til at kontakte 4H's sekretariat for sparring omkring jeres dyrskue. Konsulenterne kan bidrage til at styrke jeres dyrskue med hver deres kompetenceområder og værktøjer der gør det lidt nemmere at arrangere og afholde et dyrskue.

Tak

Tak til alle de dyrskuefrivillige og ildsjæle i 4H's dyrskueudvalg, der har bidraget til denne guide. Uden jeres bidrag, perspektiver og konkrete eksempler var denne guide ikke blevet en realitet.

Håbet er, at guiden gør det nemmere at arrangere et dyrskue, uanset tidligere erfaringer med dyrskuer, og at samle viden og inspiration på tværs af dyrskuer i 4H til gavn for alle.

Guiden justeres og opdateres hvert år af 4H's sekretariat. Hvis I oplever at nogle oplysninger er ændret eller mangelfulde, hører vi meget gerne fra jer. Send os gerne jeres erfaringer og evaluering løbende, så guiden hele tiden udvikles og forbedres.

Denne guide er senest opdateret af Jeanette Sørensen og Knud Rasmussen den 28. januar 2025

Organisering af arbejdet med dyrskuer

Der findes overordnet fire eksempler på dyrskuedeltagelse for 4H-klubber:

1. Børnedyrskue i samarbejde med eksisterende dyrskue, hvor man er del af aktørerne, f.eks. Roskilde Dyrskue, Kimbrerskuet, Aabenraa Dyrskue og Hjørring dyrskue.
2. Selvstændigt børnedyrskue, hvor 4H-klubber selv er arrangør, f.eks. Børnedyrskuet i Varde og dyrskuet i samarbejde mellem Toftegården, Ejby-Glostrup og Viby 4H.
3. Dyrskuedeltagelse i samarbejde med eksisterende dyrskue, hvor 4H ikke afholder et børnedyrskue, men udelukkende arrangerer aktiviteter for publikum.
4. Børnedyrskue i forbindelse med event i lokalområdet – fx byfest, Åbent Landbrug, Høstmarked o.l.

Planlægning af dyrskuets

Vi anbefaler, at I etablerer en styregruppe, et dyrskueudvalg o.l., som har til opgave at lede og koordinere det samlede arbejde med at planlægge dyrskuets, herunder f.eks. rekruttering af frivillige, økonomi, koordinerende møder osv. Derudover kan der etableres forskellige udvalg, arbejdsgrupper eller ansvarsområder ved behov. F.eks. parkeringsudvalg, madudvalg, aktivitetsudvalg, dommerudvalg, miljøudvalg, opstillings- og nedtagningsudvalg osv. som alle arbejder med hvert deres område og rapporterer til styregruppen.

Antallet af personer, der skal engageres i styregruppen og udvalgene afhænger af dyrskuets størrelse og mængden af opgaver. Hvis det er en enkelt klub, der afholder dyrskue, eller der er tale om et mindre dyrskue, kan det også være bestyrelsen eller en gruppe af frivillige, der står for planlægningen.

Dagsorden til første møde i styregruppen/dyrskueudvalget:

- Hvad er formålet med vores dyrskue? Svaret tydeliggør hvorfor det er meningsfuldt at være med til at gøre dyrskuet muligt og kan hjælpe jer med at prioritere løbende ift. de opgaver og aktiviteter, der bedst bidrager til, at formålet opfyldes.
- Forventningsafstemning om det kommende samarbejde – hvad kan vi lykkes med, med de ressourcer vi har, og hvordan samarbejder vi?
- Fastsættelse af dato for dyrskuet
- Hvor skal dyrskuet afholdes?
- Økonomi/budget, herunder deltagerpris, entré mv.
- Frivillige, eksterne ressourcer og samarbejdspartnere – hvem er vi, og hvad mangler vi?
- Indbydelse og tilmelding
- Fordeling af opgaver og evt. etablering af udvalg/arbejdsgrupper
- Tidsplan for dyrskuet (møder, aftaler, opsætning, nedtagning, evaluering osv.)
- Plan for markedsføring af dyrskuet overfor både frivillige, udstillere og publikum

Forretningsorden

Nogle dyrskuer har en forretningsorden o.l. med aftaler, der bidrager til et godt samarbejde omkring dyrskuet. En forretningsorden kan f.eks. indeholde aftaler om:

- Hvem deltager i planlægning af dyrskuet, f.eks. antal personer fra de deltagende klubber, repræsentanter fra Familielandbruget, Landboforeningen og andre samarbejdspartnere.
- Hvad sker der med fordeling af et eventuelt overskud?
- Hvordan håndterer vi et underskud?
- Hvornår aflyses et dyrskue?
- Hvornår kan et dyrskue nedlægges?

Udkast til forretningsorden er under udvikling. Kontakt 4H's sekretariat omkring eksempler på en forretningsorden til jeres dyrskue.

Årshjul og drejebog

Det er et godt værktøj for en styregruppe/dyrskueudvalg at lave et årshjul og drejebøger for dyrskuearbejdet. Det sikrer, at I har et fælles overblik over alle opgaver forbundet med dyrskuet, at I kan fordele opgaverne hen over en længere periode, fordele ansvaret mellem jer og ikke komme på bagkant fra start. Værktøjerne gør det også nemmere for nye frivillige at danne sig et overblik over de opgaver, der er i forbindelse med dyrskuet, og hvordan de kan bidrage.

Se eksempler på årshjul og drejebøger i værktøjskassen på 4h.dk og kontakt sekretariatet for sparring.

Forventningsafstemning med stedet hvor dyrskuet afholdes

Det er altid vigtigt med en god dialog og forventningsafstemning med stedet, hvor dyrskuet skal afholdes. Hvis dyrskuet afholdes et andet sted end klubbens egne faciliteter, så er det en fordel f.eks. at drøfte, hvilke faciliteter I må benytte, om I skal betale for at deltage og hvilke krav, der er til jeres deltagelse. Er 4H-klubben selv arrangør af dyrskuet, er det også vigtigt med forventningsafstemning med den pågældende ejer af de lokaler klubben bruger, f.eks. om parkeringsforhold, toiletforhold, entré pris osv. anbefaler, at I skriver aftalerne ned i en fælles samarbejdsaftale.

Skabelon til samarbejdsaftale er under udvikling.

Organisering af frivillige

Alle 4H dyrskuer har brug for frivillige, og fællesskabet på dyrskuerne er helt fantastisk at være en del af. Det kan være frivillige som allerede er engageret i 4H-klubben, men dyrskuer er også en oplagt mulighed for at rekruttere frivillige, der har lyst til at bidrage til dette specifikke arrangement. Ligesom nogen deltager i forberedelserne, og andre kommer på selve dagen og bliver sat i gang. De er alle sammen vigtige brikker i det store tandhjul, der driver dyrskuet, uanset om man bruger 100 timer eller 10. Organiseringen af de frivillige, der bidrager til at planlægge og afvikle dyrskuet, skal afspejle det dyrskue, I arrangerer.

Eksempler på forskellige opgaver frivillige kan varetage i forbindelse med et dyrskue:

- Sidde i styregruppe, deltage i udvalgsarbejde/arbejdsgrupper o.l.
- Dyrslæge til tjek af dyr ved ankomst (indsyn). Denne opgave kan også være lønnet.
- At holde åbningstale
- Stå for aktiviteter for udstillere og/eller publikum
- Salgsboder og/eller forplejning til udstillere og/eller publikum
- Koordinere tilmeldinger og udsende deltagerbrev
- Koordinere præmier og præmieskilte
- Organisere parkering
- Opsætning og klargøring af dyrskuepladsen
- Koordinering af vagtplan
- Være dommer eller dommerføl

Tag udgangspunkt i de personer I er, når I går i gang med at planlægge dyrskuet. Hvad kan I lykkes med, med de ressourcer I har til rådighed, så det er en sjov og lærerig oplevelse for alle at arrangere dyrskuet?

Forbered de frivillige

Husk at klæde de frivillige godt på til opgaven, f.eks. ved at sende dem information forud for dyrskuet om beskrivelse af deres opgave, forplejning, vagtplan, adgangsbillet osv. eller at afholde et informationsmøde inden dyrskuets start. Vi anbefaler, at I rammesætter hvor mange timer man skal være frivillig for at få entré til dyrskuet, madbilletter osv. og at I tænker i afløsere og back up, hvis en frivillig f.eks. bliver syg.

Skabelon til informationsbreve er under udvikling.

Find inspiration til rekruttering af frivillige i værktøjskassen på 4h.dk.

Engager børn og unge i jeres dyrskue

I 4H er der en årelang tradition for at give børn og unge mulighed for at udvikle sig og løbende tage mere ansvar ved 'at lære ved at udføre'. Her er dyrskuerne en oplagt mulighed, hvor der også er mulighed for at engagere sig mere episodisk som frivillig, hvis man som ung er startet på efterskole, uddannelse o.l. og engagementet i 4H-klubben har ændret sig eller man ikke længere deltager på dyrskuet som udstiller.

Hav fokus på at beholde de unge som en del af fællesskabet, også selvom det er mere ad hoc de deltager. Spørg dem om de har lyst til at bidrage til konkrete opgaver – prik dem på skulderen og fortæl dem, hvorfor I tænker, at de vil være gode til at løse den specifikke opgave. Sørg derudover for, at de får den nødvendige støtte, f.eks. gennem sidemandsoplæring ved en erfaren voksen og/eller i et fællesskab med flere unge. Overvej hvornår jeres medlemmer begynder at miste interessen for klubbens aktiviteter og måske har nået en alder, hvor de kan tage mere ansvar som dommerføl og frivillig til dyrskuet med ansvar for at være rollemodel for de mindre udstillere mv.

Ved løbende at tænke børn og unge med i opgaveløsningen, bidrager I også i højere grad til, at der er et løbende generationsskifte i gruppen af frivillige, der er engageret omkring dyrskuet.

Navneskilte og t-shirts til frivillige og udstillere

Overvej at give de frivillige på dyrskuets ens t-shirts og evt. også navneskilte. Det bidrager til et fælles udtryk og en følelse af sammenhold, og gør det nemt for udstillere, gæster o.l. at finde ud af, hvem de kan spørge om hjælp osv.

Det er også meget populært at give udstillere en dyrskue-t-shirt, og denne kan også fungere som markedsføring af dyrskuets, når udstillerne har den på andre steder.

I kan med fordel få lavet jeres egen t-shirt, f.eks. med klublogo og logo for jeres dyrskue. Et godt råd er at sætte logo mv. både foran og bag på t-shirten, så man altid kan se, hvor den kommer fra. Dyrskuet 'Børn & Dyr' giver f.eks. en ny t-shirt til frivillige og udstillere med reklame for næste års dyrskue på ryggen. 4H på Roskilde Dyrskue gav i anledning af 4H's 100-års jubilæum en rød t-shirt til udstillerne, og derudover gemmer de t-shirts til frivillige fra år til år for at genbruge dem.

Find eksempler på t-shirts i 4H's webshop her: [4H webshop \(promoshop.dk\)](http://promoshop.dk)

Husk at sige tak

Husk at anerkende de frivilliges indsats før, under og efter dyrskuets. Sæt f.eks. ord på den forskel de alle har bidraget til åbningstalen, hold en hjælperfest og fællesspisning i forbindelse med evalueringen osv.

Dyrskuets økonomi

Afhængigt af dyrskuets størrelse opfordrer vi jer til at finde en frivillig og/eller etablere en udvalgsgruppe, der er ansvarlig for dyrskuets økonomi, herunder budget og regnskab, byttepenge og pengeskasser til selve dyrskuets, prisskilte, bestilling af dankortautomater, MobilePay osv.

Søg sponsorater og tilskud til dyrskuets

Der er gode muligheder for at søge sponsorater og/eller tilskud til dyrskuer, f.eks. til telte og andet udstyr, tilskud til underholdning eller materialer til aktiviteter, t-shirts til udstillere og frivillige, præmier osv.

Eksempler på steder I kan søge om tilskud og sponsorater:

- Fonde, f.eks. Dansk Ungdoms Fællesråds lokalforeningspulje og Nordea-fonden
- Den lokale dyrehandler

- Den lokale Land & Fritid, foderstofforretning, Danish Agro mv.
- Landboforeninger og Familielandbruget
- Firmaudstillere, der deltager på selve dyrskuet
- Lokale banker og fonde generelt

Vær opmærksom på, at der kan være lang svartid på ansøgninger om midler ved fonde, så sørg for at være i god tid, hvis I vil søge om midler til dyrskuet.

Fortæl hvad de pågældende bidragsydere får ud af at støtte jeres dyrskue og den forskel, de bidrager til, når I søger og husk at kreditere eventuelle fonde og sponsorer i jeres dyrskuemateriale, markedsføring af dyrskuet osv. Vær ligeledes opmærksom på at sige tak og at overholde eventuelle krav, der følger med de bevilgede midler, sponsorater osv.

Kontakt 4H's sekretariat om sparring om fundraising og sponsorater i forbindelse med jeres dyrskue.

Overblik over vigtig viden når I arrangerer et dyrskue

Hvis dyrskuet er en del af et eksisterende dyrskue, har arrangørerne af dyrskuet formentlig styr på tilladelse til afholdelse, dyrlæge til indsyn, sundhedsregler, salg af drikkevarer osv. Kontakt derfor det konkrete dyrskue herom. Hvis I selv arrangerer dyrskuet, har vi i det følgende samlet de regler, tilladelser og restriktioner I skal tage højde for i jeres planlægning og afvikling af dyrskuet.

Tilladelse til at afholde dyrskue

Der er forskel på hvilke tilladelser I skal søge, afhængigt af hvor stort jeres dyrskue er, om I afholder det som en del af et større dyrskue o.l. Hvis I er en del af et større dyrskue, er nedenstående tilladelser formentligt indhentet. Her skal I være i dialog med den person, der har ansvaret for det pågældende dyrskue, om de krav I skal overholde.

I kan altid kontakte de pågældende myndigheder, hvis I er i tvivl om, hvorvidt I skal have en tilladelse. Afholder I dyrskuet et sted, hvor der allerede er dyr, kan I også spørge dem om, hvad de plejer at gøre.

Det er de ansvarshavende frivillige, der har ansvaret for at indhente de nødvendige tilladelser til et dyrskue. Kontakt 4H's sekretariat for sparring om tilladelser til jeres dyrskue

Hos Fødevarestyrelsen: *"Enhver samling af husdyr med henblik på fremstilling, præsentation, bedømmelse, præmiering, vurdering, kåring eller lignende eller med henblik på omsætning skal anmeldes til fødevareregionen senest 3 uger før afholdelse af samlingen"* (Bekendtgørelse om dyrskuer på Retsinformation)

Læs mere på retsinformation (<https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2000/185>), hvor du også finder bilag 1, som skal sendes til email@fvst. Vær opmærksom på, at der skal være tilknyttet dyrlæge til jeres dyrskue. Når I har meldt jeres dyrskue til Fødevarestyrelsen, og får dette bekræftet, vil I modtage informationer fra Fødevarestyrelsen om krav o.l. som I skal tage højde for til jeres dyrskue.

Hos politiet: Hvis I arrangerer et større dyrskue, skal I undersøge, om der skal søges tilladelse hos det lokale politi.

Hos kommunen: Kontakt jeres hjemkommune om behovet for tilladelse fra kommunen til jeres dyrskue (ofte Forvaltningen for Teknik og Miljø o.l.)

Vær i god tid når I går i gang med at søge de relevante tilladelser. Der kan f.eks. være behandlingstider på flere måneder hos kommunerne, ligesom behandlingen kan tage endnu længere tid, hvis alle relevante oplysninger ikke er med i første omgang.

Hvis jeres dyrskue er en del af et andet dyrskue, skal I være opmærksomme på, at I formentligt skal angive dyrskuets CVR-nummer og ikke 4H-klubbens CVR-nummer, når I søger om tilladelser.

Overblik over veterinære regler/sundhedsregler

I 4H følger vi de officielle krav til sundhedsregler til dyrskuer, og I skal derfor være bekendt med og følge, de veterinære regler/sundhedsregler i jeres område (f.eks. ift. fugleinfluenza, kaninpest mv). Det kan få store omkostninger, hvis kravene ikke overholdes og smitsomme sygdomme spredes pga. et dyrskue. Start med at læse kravene til de dyr I har med til jeres dyrskue, via nedenstående link, og kontakt sekretariat, hvis der er noget, I er i tvivl om. Hvis der er sygdomme, som I skal være særligt opmærksomme på, fremgår det også via linket. Hvis I er en del af et etableret, større dyrskue, skal I følge deres anvisninger som fremgår af deres hjemmeside. De har styr på de lokale forhold, fx om der er kaninpest, Blue Tongue o.l.

Læs mere her: [Sundhedsregler for deltagelse i dyrskuer i Danmark \(landbrugsinfo.dk\)](https://landbrugsinfo.dk)

Særlige regler for klovbærende dyr

Der er specielle regler for klovbærende dyr. Vær opmærksom på, at besætningsejer skal registrere flytning af dyr til dyrskuets CHR-nummer og efter dyrskuet skal der registreres flytning "hjem".

Vær opmærksom på, at hvis der er klovbærende dyr med på dyrskuet, skal lokationen have et CHR-nummer.

Det er de ansvarshavende frivillige, der har ansvaret for at overholde sundhedsreglerne til et dyrskue. Kontakt 4H's sekretariat for sparring om sundhedsreglerne i forbindelse med jeres dyrskue

Alkoholbevilling

Hvis I sælger alkohol til dyrskuet, skal I have alkoholbevilling og forholde jer til 4H's alkoholpolitik.

Læs 4H's alkoholpolitik her: [4hs-alkoholpolitikgodkendt-2018-opd2024.pdf](https://www.4h.dk/4h-alkoholpolitikgodkendt-2018-opd2024.pdf)

Beredskabsplan og førstehjælpskasse

Hvis I arrangerer et større dyrskue, skal der laves beredningsplan i samarbejde med kommune og beredskabsstyrelsen. Tag kontakt til disse parter for at afklare behovet til jeres dyrskue i god tid.

Hvis I har lejr til dyrskuet, skal dette medtænkes i jeres beredskabsplan.

Husk altid som minimum at have en førstehjælpskasse til rådighed til dyrskuet uanset kravene om en beredskabsplan.

Krav til bure, båse mv. til dyrene

I skal orientere jer i kravene til bure, båse o.l. til dyrene på jeres dyrskue, f.eks. ift. antal, stand, størrelse, højde mv.

Læs mere om kravene her: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2016/21>

I kan måske låne bure o.l. af den lokale kaninavlerforening o.l. hvis I mangler det rette udstyr til dyrskuet. Vær opmærksom på ikke at sprede smitte ved at bruge samme bur til forskellige dyr o.l.

Ejererklæring

Hvis I arrangerer et dyrskue, som en del af et større dyrskue, skal I være opmærksomme på kravene til ejererklæringerne, f.eks. til får og geder, kvæg samt fjerkræ, duer, ænder, gæs og kaniner.

Spørg det pågældende dyrskue om deres krav til ejererklæringer.

Forplejning til dyrskuet

Forplejning til dyrskuet afhænger af dyrskuet størrelse, jeres fysiske rammer, budget mv. På et endagsskue kan I måske nøjes med at servere vand og en sandwich for udstillerne, men har I overnatning på dyrskuet, stiller det større krav til forplejningen. Husk at gøre udstillere og andre frivillige opmærksom på de muligheder der er for at købe eller få mad og drikke til jeres dyrskue, så man f.eks. ved besked, hvis man skal tage madpakke med.

Eksempler på hvordan andre har sikret god forplejning til deres dyrskue:

- Få leveret drikkevarer af jeres lokale købmand
- Bestil Foodtrucks o.l., hvor gæster og udstillere kan købe mad og drikke
- Ved et større dyrskue kan I kontakte en eventleverandør ift. drikkevarer
- Den lokale idrætsforening sælger mad til dyrskuet
- Frivillige laver mad til udstillere i et køkken tilknyttet dyrskuet
- Gæster køber mad ved madboder til dyrskuet

Husk at forholde jer til de kosthensyn udstillerne har registreret ved tilmelding, når I planlægger forplejning.

Det er ikke et krav, at man har hygiejnebevis for at sælge mad ved et lejlighedsarrangement som f.eks. dyrskuer pga. Fødevarestyrelsens bagatelgrænse. Sørg dog altid for at have forhold, der sørger for god hygiejne til dyrskuet, f.eks. mulighed for håndvask, håndsprit, mulighed for tilstrækkelig opvarmning af mad, tilstrækkelige køleforhold mv.

Hvis I er et større dyrskue, kan der være behov for hygiejnebevis. Kontakt Fødevarestyrelsen hvis I er i tvivl.

Læs mere om bagatelgrænsen her: [Salg under bagatelgrænsen - skolebod, ridelejr mm. - Fødevarestyrelsen \(foedevarestyrelsen.dk\)](#)

Læs også om: [Salg fra markedsbod, madvogn og madcykel - Fødevarestyrelsen \(foedevarestyrelsen.dk\)](#)

Transportmidler

Hvis frivillige fra 4H kører med hestevogn, tivolitog eller andre transportmidler til jeres dyrskue, skal chaufføren være medlem af 4H, da de dermed er forsikrede.

Tilladelse til kørsel indhentes ved den lokale kommune, som indhenter tilladelse ved politiet. Kontakt jeres hjemkommune herom.

Regler for hoppeborge

Vær opmærksom på at der kan være lokale regler og krav om tilladelser ved opsætning af hoppeborg. Kontakt jeres hjemkommune herom.

Konkurrencer og spil

Hvis I har aktiviteter med lodsedler, tombola eller lignende, skal I søge om tilladelse hos Spillemyndigheden

Læs mere her: <https://www.spillemyndigheden.dk/almennyttigt-lotteri#-almennyttigt-lotteri->

Overvejelser ift. faciliteter

- Har I brug for telte til udstillere, madboder osv.? Kender I nogen I kan låne telt af, eller skal I leje et telt? Skal det være gulv i teltet/teltene?
- Har I borde og bænke til udstillere og gæster?
- Hvordan håndterer I affald og tilstrækkelig sortering og bortskaffelse af dette?
- Skal I bruge flagstænger og flag? (Nogle steder kan må leje/låne flagstænger af kommunen)
- Har I tilstrækkelig vandtilførsel, strømtilførsel og lys? Måske der er en elektriker blandt de frivillige eller en lokal elektriker, som vil give en god pris på lån og opsætning af udstyr?
- Har I brug for højttaler og mikrofon?
- Hvordan dækker I behovet for stalde, bure, indhegning til dyr mv.? Læs mere om kravene i afsnittet om 'Krav til bure, båse mv. til dyrene'.
- Parkeringsforhold: Er der en parkeringsplads, som er stor nok, eller skal I låne et stykke græs/jord/andet og bruge til parkeringsplads?
- Hegn til ringe og opstilling. Har I mønstringsbaner (hvis der er heste) og et bord til bedømmelse af smådyr (hvor man kan sætte sin kanin eller andet mindre dyr)?
- Toiletforhold – er der toiletforhold på stedet eller skal der lejes toiletvogn?

- Billetter: Hvilket behov har I for entrebilletter, spisebilletter o.l. og hvordan håndterer I det?
- Skal nogle have kørselstilladelse på pladsen, skal der være skilte til dette.

Skilte

Der bruges ofte en masse skilte på et dyrskue til f.eks. vejvisningsskilte, programmer og information til udstillere og besøgende mv. Sørg for i god tid at afklare mulighed for print af skilte, og hvem der påtager sig opgaven at sørge for, at alle skilte er klar til dyrskuet. Vi anbefaler jer at laminere skiltene, da de så holder bedre til vejr og vind. Mind de frivillige i udvalgs- og arbejdsgrupperne på at bestille de skilte, de skal bruge i god tid.

Eksempler på skilte til dyr, bure og pointskilte er under udvikling.

Forsikringer

Frivillige i 4H er dækket af 4H's ansvar-, arbejdsskade- og ulykkesforsikring. Hvis I har aktiviteter med crosser, ATW, traktor o.l. til dyrskuet, skal I købe en særskilt forsikring til dette.

Kontakt sekretariatet ved tvivl om, hvordan I er forsikret til jeres dyrskue.

Liste over udstillere

Mange dyrskuer laver en deltagerliste med information om udstillernes navn, 4H-klub, katalognummer (deltagernummer) samt program for dagen som f.eks. kan sendes ud forud for dyrskuet. Når der er lavet en deltagerliste, og alle deltagere har fået et katalognummer, kan I lave øvrige lister efter behov, som bruges på selve dyrskuet.

Eksempler på lister er:

- Lister til dyrlægen til indsyning, så de ved hvilke dyr de får ind
- Bedømmelseslister hvor den enkelte dommer skriver sine noter til hver enkelt bedømmelse.
- Skiltebedømmelseslister (hvordan skiltet er lavet og pyntet, hvis skiltene bliver bedømt)
- Pointlister/resultatliste/pointkort, hvor dommerne samler pointene
- Lister til konkurrencer
- Dommerliste
- Liste over tidspunkt for bedømmelse og klargøring af den enkelte udstiller

Eksempler på de forskellige lister er under udvikling.

Hvem kan udstille på dyrskuet?

Det er op til de enkelte dyrskuer at beslutte hvem der kan udstille, både ift. alder og kategorier man kan udstille i. På de fleste dyrskuer i 4H skal udstillerne være medlem af 4H. Nogle steder kan ikke-medlemmer dog også udstille, f.eks. som fri-udstillere. Et dyrskue kan dermed også fungere som et arrangement, der tiltrækker potentielle nye medlemmer. Det er op til styregruppen/dyrskueudvalget for dyrskuet at beslutte, om udstillerne skal være medlem af 4H, men vi opfordrer jer til at få medlemmerne meldt ind så vidt muligt.

Flere dyrskuer har gode erfaringer med at lade også små børn, helt ned til 2-3 årsalderen, udstille til dyrskuet. Her deltager forældrene sammen med børnene, og bedømmelsen tilpasses deres niveau. Det vigtigste er, at de helt små (også) får en god oplevelse med at udstille på et dyrskue og derfor fortsætter med at deltage år efter år.

Udstillere *med* dyr

De fleste dyr kan udstilles på et dyrskue, og der har i 4H været udstillet alt fra slanger, ferskvand rejer, vandrede pinde, kæmpesnegle til skildpadder og selvfølgelig en masse heste, kaniner, marsvin, hamster, hunde, kaniner, høns, kalve, får og geder. Hvilke dyr der skal udstilles på jeres dyrskue, afhænger både af tidligere traditioner, ønskerne fra udstillerne, men også de faciliteter I har til rådighed. F.eks. stiller udstilling af heste større krav til de rette bokse o.l., men smådyr i bure er nemmere at finde plads til.

Læs mere om kravene i forbindelse med udstilling af dyr i afsnittet om **Overblik over veterinære regler/sundhedsregler**. Vær fx opmærksom på reglerne, hvis der både udstilles kvæg, får og ge der til dyrskuet jf. sundhedsreglerne og at udstillede grise ikke må hjemtages til drift efter udstilling.

Udstillere *uden* dyr

Flere dyrskuer gør det også muligt for børn uden eget dyr at deltage. F.eks. ved at afholde et bamseskue, dyrskue for kæpheste, kagekonkurrence, borddækningskonkurrence osv. Det er kun fantasien der sætter grænser for, hvad I laver af konkurrencer og aktiviteter, der muliggør at flere børn kan være en del af dyrskuet.

Eksempler på hvad man kan stille op i uden dyr:

- Kæphestespring og dressur

- Kage – og madlavningskonkurrence
- Aktiviteter for bamseudstillere
- Bæredygtig borddækning
- Enkeltmandsopgaver som man viser frem, f.eks. fuglekasser, insekthoteller o.l.
- Mælkevejen på Roskilde Dyrske, hvor børn passer kalve, som de låner hen over dyrske-
dagene.
- Bamsedyrske

Mælkevejen

På børnedyrskuet på Roskilde Dyrske kan man deltage på Mælkevejen, og dermed deltage uden selv at have et dyr. Dyrsket stiller 3-4 kalve til rådighed, som deltagerne deles om i dyrskedagene. De tilmeldte børn lærer om kvæg, laver udstillerskilt, besøger den store kvægstald på dyrsket, følger mælken vej fra ko til karton og meget mere. Til sidst bedømmes deltagerne og modtager præmie.

Konceptet for Mælkevejen vil også kunne laves for andre dyr, og giver børn mulighed for at lære mere om dyr på selve dyrsket uden selv at have et dyr med.

Kontakt 4H på Roskilde Dyrske for mere information om Mælkevejen.

Invitation og informationsmateriale til udstillere

Sørg for at lave invitationer og informationsmateriale om jeres dyrske som gør det overskueligt for udstillere at finde ud af, om de vil deltage, hvordan de tilmelder sig og sikrer, at de får al den nødvendige information før, under og efter dyrsket.

En invitation kan med fordel indeholde følgende:

- Vigtige datoer – tilmeldingsfrist, dato for dyrske osv.
- Tidspunkter
- Lokation for dyrske
- Hvilke dyr der kan udstilles og kravene dertil
- Information om hvordan man kan tilmelde sig

Vær opmærksom på, at alle ikke kender dyrske lige godt og overvej, hvordan I kan gøre opmærksom på alle de gode ting, man får ud af at deltage på jeres dyrske – f.eks. mere viden om dyr, fællesskab, mulighed for at vise hvad man har lært osv.

Tag kontakt til 4H's sekretariat for sparring omkring indbydelse, information og kommunikation til udstillerne

Find skabeloner til indbydelse og informationsmateriale i 4H's værktøjskasse på 4h.dk.

Hjemmeside for dyrskuet

Roskilde Dyrskue har gode erfaringer med at oprette en hjemmeside med den samlede information til udstillerne, f.eks. tilmelding, udstillerinformation. Det gør det nemt for udstillere at tilgå den samlede information, som de har brug for, og I skal ikke bruge en masse tid på at huske at sende al den nødvendige information afsted løbende.

Se Roskilde Dyrskues hjemmeside her: [4H Børneskue \(roskildedyrskue.dk\)](http://4H Børneskue (roskildedyrskue.dk))

Alle dyrskuer har mulighed for at få en underside på 4h.dk, som I kan bruge til gode billeder, vigtige informationer, invitationer eller andet. Dyrskuets kommunikationsansvarlige skal sende tekster og billeder til sekretariatets kommunikationskonsulent, som sætter det op på hjemmesiden.

Tilmelding

Tilmelding til dyrskuerne kan foregå via 4H's medlemssystem, dyrskuets hjemmeside, eget system eller noget helt fjerde, men vi opfordrer jer til at bruge 4H's medlemssystem så vidt muligt, da I dermed sikrer jer, at udstillerne er medlem af 4H. Vær tydelig omkring, hvordan tilmelding til dyrskuet skal foregå, og hvilke oplysninger I har brug for. Husk at spørge om kørsels- og fototilladelse hvis det er relevant for jeres dyrskue samt allergener, hvis I arrangerer forplejning til udstillerne.

Tilmeldingsfrist

Der er forskel på hvor lang tilmeldingsfristen skal være, afhængigt af jeres dyrskue, men her kommer nogle input til de overvejelser I kan gøre jer, når I fastsætter en tilmeldingsfrist:

- Brug samme tilmeldingsfrist som det større dyrskue I er en del af
- Sæt tilmeldingsfristen, så I har god tid til efterfølgende at finde dommere til de dyr, der er tilmeldt
- Sæt en kortere frist for de dyr der skal med i et udstillerkatalog, eller hvor der er et stort arbejde med at gøre klar til dyrenes, mens mindre dyr kan have længere tilmeldingsfrist, fordi der kan være mindre arbejde forbundet med at organisere deres deltagelse.

- Medlemmerne af 4H-klubberne skal med fordel have tid til at komme i gang med deres aktiviteter i klubben, før de skal forholde sig til, om de vil på dyrskue.
- Hvor lang tid efter fristen har det frivillige team brug for, for at kunne nå de opgaver de har op til dyrskuet?
- Der er særlige regler for klovbærende dyrs deltagelse på et dyrskue, f.eks. krav om sundhedsattest og tankprøver. Tag hensyn til at udstillerne kan nå at få styr på dette i perioden mellem tilmeldingsfrist og selve dyrskuet.

Tilmelding til konkurrencer til selve dyrskuet

Det er forskelligt, hvilke konkurrencer udstillerne kan deltage i på dyrskuerne, og om man tilmelder sig på forhånd eller på selve dyrskuet. Vi anbefaler, at I lader tilmelding til dyrskuets konkurrencer som agility, pony games, kaninhop o.l. foregå til selve dyrskuet, da der ofte er mange rettelser, hvis udstillerne har tilmeldt sig disse på forhånd.

Tilmelding via 4H's medlemssystem

Via medlemssystemet kan udstillerne tilmelde sig dyrskuets, og I ved at udstillerne er medlem af 4H. Hvis I har brug for flere oplysninger f.eks. hvis der er flere udstillere per dyr, størrelse på t-shirts, overnatning, kosthensyn, stanghøjde på hest, dyrets art osv., skal I lave et særskilt spørge skema og linke til det i tilmeldingsformularen i medlemssystemet eller eftersende til de tilmeldte udstillere.

Kontakt sekretariatet for hjælp til at oprette dyrskuet som et arrangement i medlemssystemet og opsætning af spørgeskema.

Find 'skema til holdoprettelse dyrskue' i værktøjskassen på 4h.dk.

Deltagerbrev/Udstillerbrev

Vi anbefaler, at I sender udstillerne et deltagerbrev i god tid før dyrskuet med information om dyrlægekontrol/veterinære regler, hvordan man forholder sig, når man kommer til dyrskuet, deltagerliste med katalognummer (deltagernummer), information om overnatning og bespisning, hvordan bedømmelsen foregår, hvad de skal medbringe, program for dyrskuet osv. Sørg for at udstillerne ved, hvad der forventes af dem til dyrskuet, så det bliver en god oplevelse for alle.

Se eksempel på information til udstillere på Roskilde Dyrskue her:

[4H på Roskilde dyrskue 2024 \(google.com\).](#)

Eksempel på deltagerbrev er under udvikling.

GDPR-guide til dyrskuer

Dette afsnit er under udvikling. Kontakt 4H's sekretariat hvis I har specifikke spørgsmål vedrørende håndtering af persondata på jeres dyrskue.

Lejr/overnatning til dyrskuet

I 4H har vi mangeårig tradition for at arrangere lejr og at overnatte i forbindelse med dyrskuer. Dette giver en unik mulighed for at få nogle gode oplevelser sammen med sit dyr, venner og frivillige på dyrskuet.

I kan med fordel drøfte følgende, når I planlægger overnatning til dyrskuet:

- Skal udstillere/frivillige selv medbringe telte, eller sørger I for telte til overnatning?
- Inkluder lejren i jeres beredskabsplan
- Hvad er fællesskabsreglerne, herunder brug af mobiltelefoner i lejren, sengetider, samværsregler o.l.
- Mulighed for opladning af telefoner
- Fordeling af deltagere i teltene
- God information om ankomst, afrejse og fælles oprydning
- Kosthensyn hvis I har forplejning

Samarbejde med forældre til dyrskuet

Det er en god ide at fortælle forældre, hvordan de bedst støtter op omkring deres barns deltagelse på dyrskuer, f.eks. når I sender jeres deltagerbrev ud, ved tilmelding o.l. Det drejer sig både om krav til udstyr og påklædning, men også pædagogiske retningslinjer, at de skal hjælpe deres barn med at forberede sig til bedømmelsen mv.

I det følgende kommer der eksempler på, hvad dyrskuer har informeret forældrene om:

- I 4H lærer vi 'ved at udføre', og det er derfor vigtigt, at I lader jeres barn tage så meget ansvar for sin deltagelse på dyrskuet som muligt – før, under og efter. Lad f.eks. dit barn selv gøre sit kæledyr klar til udstilling, pynte sit skilt, bur o.l. og giv støtte og råd ved behov.

- Lad barnet vide, at du/I er der under dyrskuet, men hold jer gerne i baggrunden under bedømmelsen og respekter dommernes bedømmelse.
- Spørg om bedømmelsen eller konkurrencen har været sjov og ikke kun om points og placeringer.
- Se på dommerne som vejledere – kritiser ikke hans/hendes handlinger
- Kom med opmuntringer til dig barn – og gerne også andres børn i medgang og modgang.
- Sørg for rigtigt og fornuftigt udstyr – overdriv ikke
- Tænk på, at det er dit barn som udstiller – ikke dig.
- Man skal selv medbringe skab til sit udstyr.

Forældrehjælp

Inviter gerne udstillernes forældre til at hjælpe før, under og efter dyrskuet. Spørg f.eks. om hjælp i deltagerbrevet og tænk i store og små opgaver. Nogle forældre har måske tid og overskud til at hjælpe med opstilling eller at tage en parkeringsvagt, mens andre gerne vil bage en kage.

Bæredygtighed og ansvarlighed

I 4H lærer vi børn og unge at passe på vores miljø og at træffe bæredygtige valg. Tag derfor hensyn til miljøet når I planlægger jeres dyrskue.

Børnedyrskuet i Varde har lavet en bæredygtighed- og ansvarlighedspolitik. Kontakt dyrskuet eller 4H's sekretariat for inspiration til jeres bæredygtighed- og ansvarlighedspolitik.

*Har I brug for idéer til hvordan I tager hensyn til miljøet og tænker bæredygtigt til jeres dyrskue?
Så kontakt gerne 4H's sekretariat.*

Klar til dyrskue

Opstilling af dyrskuet

Start med opstilling til dyrskuet i god tid. Lav en tidsplan for opstilling af dyrskuet, f.eks. i samarbejde med det ansvarlige udvalg/arbejdsgruppe og udvælg ansvarlige for de forskellige områder/aktiviteter. Lav drejebøger for jeres arbejde med at gøre klar til dyrskuet, så det er nemt for nye frivillige at overtage eller hjælpe med opgaverne.

Se skabeloner til drejebøger i værktøjskassen på 4h.dk.

Den gode start til dyrskuet

Det er vigtigt, at frivillige og udstillerne (og deres forældre) bliver taget godt imod, når de ankommer til dyrskuepladsen. Det er en god idé at etablere et informationstelt o.l., hvor alle kan henvende sig, når de ankommer, eller når der opstår spørgsmål.

Følgende informationer kan være relevante, når udstillere ankommer til dyrskuet:

- Anvisning af plads til dyrene (efter indsyning)
- Udlevering af program for dyrskuet, særligt med information om hvornår udstilleren skal være klar til bedømmelse o.l.
- Informationer om forplejning

Følgende informationer kan være relevante, når frivillige og dommere ankommer til dyrskuet:

Det kan være en fordel at starte med et fælles frivilligmøde og et dommermøde, inden dyrskuet starter

- Beskrivelse af opgaver og vigtige tidspunkter
- Udlevering af program for dyrskuet
- Informationer om forplejning
- Bedømmelseskriterier til dommerne

Idéer til dyrskuets åbning, præsentation af dyr og præmieoverrækkelse

Der er mange forskellige måder at gribe dyrskuets åbning, præsentation af dyr og præmieoverrækkelsen an. I skal lave jeres egne traditioner, men her kommer der inspiration til, hvordan andre har grebet det an:

- Et dyrskue kan starte med, at alle børn tager deres dyr med i ringen og går en runde. Hvis I har en fane, så lad en 4H'er gå forrest med den, og har I mulighed for musik, så find gerne noget god marchmusik. Det kan gøres sammen med dyrskuets åbning, hvor der holdes åbningstale, og hvis muligt hejses et flag.
- Deltagerne elsker at vise deres dyr frem, så lad dem gerne få deres dyr med til præmieoverrækkelse og lad dem gå endnu en runde i ringen.
- Kald gerne alle børn frem til præmieoverrækkelse ved navn.
- Gør det festligt når en konkurrence er afholdt, og vinderne fundet. F.eks. ved at lade vinderen gå en æresrunde til musik og klapsalver.

Guide til klargøring af dyr

Vi anbefaler jer at give udstillerne en guide til, hvordan de klargør deres dyr inden dyrskuet, f.eks. med informationer om, hvorvidt dyret skal vaskes, skal de medbringe udstyr, som vandskål og foder, er der halm til rådighed mv. Guiden skal gerne afspejle de ting, der bliver lagt vægt på til bedømmelsen, så udstillerne f.eks. ved om de skal pynte deres dyr, boksen, buret, transportmidlet o.l.

Derudover kan I med fordel samle informationerne om de ting udstillerne skal have styr på for at overholde dyrskuets sundhedsregler, f.eks. at dyret skal være sundt og rent, og at der skal være styr på alle de nødvendige dokumenter.

Guides til klargøring af dyr er under udvikling.

Navneskilte til bure og bokse

Der er forskellige traditioner rundt omkring i landet ift. navneskilte til bure og bokse på et dyrskue. I Område Øst er der tradition for at lave flotte skilte med information om udstiller og dyr samt at pynte sin boks, trækvogn osv. og at blive bedømt for denne del. Andre dyrskuer laver et standardskilt med information om udstiller og dyr, som udleveres til udstillerne.

Vi opfordrer jer til at lade børnene udfolde deres kreative sider og evt. øve sig på håndværksmæssige kundskaber ved at udsmykke dyrenes bure, bokse, skilte o.l.

Forberedelse af udstillere der går til 4H op til dyrskuet

Hvad medlemmerne lærer til 4H er op til den enkelte 4H-klub, men vi anbefaler at klubber, hvis medlemmer deltager til et dyrskue, tænker dyrskueforberedelsen ind i deres årshjul. Dermed lærer børnene at passe deres dyr og får de basale færdigheder, der klæder dem på til at deltage i dyrskuet og få en god oplevelse.

Børnene kan med fordel lære om følgende forud for dyrskuet:

- Præsentation af dyr
- Mønstring af dyr
- Lovkrav til bure og bokse
- Viden om anatomi
- Pasning og pleje af dyret

Eksempler på aktiviteter der forbereder medlemmerne til dyrskuer:

- Klar Parat Dyrskue
- Brug 4H's undervisningsmateriale om dyr til at lære børnene de nødvendige færdigheder.
- Kæledyrskørekort
- I Varde er dyrskuets, og dermed også forberedelserne til dyrskueret, en del af klubbens års-hjul. Går man til 4H deltager man også i dyrskuets. Uanset om man går til dyr, mad, håndværk o.l.
- Forberedelserne til Hjørring dyrskue er hestekursus og kalvekursus, som løber over en længere periode og med to mødegange med specifikt fokus på dyrskuets.
- Gør det nemt for forældrene ved at inkludere forberedelse til dyrskuets i holdaktiviteterne, som børnene alligevel deltager i.
- Forberedelse til Kimbrerskuets: Børnene lærer at passe dyr til alle holdaktiviteter på Aars 4H Gård og får løbende mere ansvar. Gården har ikke kalve, så der får udstillerne tilsendt viden om kalvene. De udleverer spørgsmålene, som dommerne kan finde på at stille om et givent dyr, så udstillerne kan forberede sig derhjemme.

Forberedelse af udstillere der ikke går til 4H

Det er vores erfaring, at det er en fordel, hvis udstillerne har gået til 4H op til et dyrskue og derigennem er forberedt på at deltage. Men tendensen er, at færre og færre børn har fået den nødvendige viden ved at gå til 4H, før de deltager på et dyrskue.

Til Varde 4H kaldes børn, der ikke er medlem af 4H-klubben, men som deltager til dyrskuets, for friudstillere. De får den nødvendige viden tilsendt, så de kan øve sig derhjemme og de betaler 50kr for at deltage. Udstillere, som er medlem af 4H deltager gratis. Friudstillere kan bruges til at udbrede kendskabet om at gå til 4H og 'fylde op' med udstillere og tilskuere.

Vi har samlet vores bedste erfaringer med, hvordan man kan klæde de udstillere, der ikke har gået til 4H, bedst muligt på til at deltage i dyrskuets:

- Tilsend viden om dyrskuets, udstillerbrev, guide til klargøring, bedømmelseskriterier, guide til mønstring mv.
- Gør det tydeligt for barnets forældre o.l. at det er vigtigt, at de læser det tilsendte materiale om forberedelse til dyrskuets grundigt for at barnet får en god oplevelse.
- Invitere dem med til Klar Parat Dyrskue eller til at tage kæledyrskørekortet inden dyrskuets.
- Italesæt at det er ok at deltage i dyrskuets for at 'prøve det af' og 'lære ved at udføre'. Så lærer man en masse og bliver endnu bedre til næste år.

- Til 'Børn og dyr' sættes udstillere, der går til 4H, sammen med udstillere, der ikke gør for at bidrage til sidemandsoplæring og at øge chancen for, at de tilmelder sig 4H efterfølgende

Bedømmelse af udstillere på dyrskuet

Bedømmelse er en essentiel del af dyrskuerne, og det kan gøres på flere forskellige måder. På et børnedyrskue bliver dyrene ikke bedømt på deres race, stamtavle og udseende. Der fokuseres på udstillernes kendskab til sit dyr, f.eks. pasning, pleje og almen viden, fremstilling af dyret og færdigheder. Det vigtigste er, at børnene får en god oplevelse med at vise og få bedømt det, de har lært om deres dyr.

Børnedyrskuerne bruger derfor heller ikke samme bedømmelseskriterier som de større dyrskuer, fordi børnedyrskuerne har fokus på børnenes viden og færdigheder i relation til deres dyr. Hvis I er en del af et større dyrskue, kan I overveje at bruge deres pointskala, men derudover kan I selv vælge, hvordan I griber bedømmelsen an.

Hvis udstillerne deltager med andet end dyr bedømmes de for de kriterier der f.eks. at sat op for en kæphest-konkurrence, kagebagning o.l.

Her kommer eksempler og gode råd til, hvordan man kan gribe bedømmelsen an på et børnedyrskue:

- Alle udstillere får en præmie på dyrskuet. Hav f.eks. en ærespræmie, 1. præmie og 2. præmie, hvor 2. præmie gives til udstillerne som minimum, så alle får en præmie med hjem. Giv også gerne en ærespræmie til en som har præsteret ud over det sædvanlige inden for hver aldersgruppe.
- Aftal en minimumsgrænse for point. Er der et max på 24 point, kan man f.eks. aftale, at ingen får lavere end 21 point, som man gør til dyrskuet i Horsens. Er der max på 100 point er 85 point eventuelt det laveste, man kan opnå.
- På dyrskuerne i Område Øst er der mangeårig tradition for, at man kan opnå 100 point. Læs mere i dette hæfte om bedømmelse på Børn & Dyr og 4H på Roskilde dyrskue.
- Der er tradition for at bedømme efter disse kriterier til Børn & Dyr: <https://bornogdyr.dk/udstillere/flerdagsskuet/bedoemmelsesproportioner/hunde>
<https://bornogdyr.dk/udstillere/flerdagsskuet/bedoemmelsesproportioner/kalve-faar-og-geder>
<https://bornogdyr.dk/udstillere/flerdagsskuet/bedoemmelsesproportioner/kaniner> <https://bornogdyr.dk/udstillere/flerdagsskuet/bedoemmelsesproportioner/heste>

- På Kimbrerskuet kan man få max 75 point.
- Lad børnenes udsmykning af burene, trækvogne og dyr være en del af bedømmelsen, så de får mulighed for at udfolde deres kreativitet og håndværk.
- Giv ordenspræmier til udstillere, der i løbet af dyrskuet har været ekstra gode til at holde området omkring deres dyr pænt og rent.

4H's sekretariat arbejder i 2026 på at skrive drejebøger for de forskellige pointsystemer, der bruges til børnedyrskuer på landsplan. Hvis du er nysgerrig på de enkelte pointsystemer, inden drejebøgerne er klar, er du velkommen til at kontakte de kontaktansvarlige for det pågældende dyrskue.

Frivillige dommere

De frivillige dommere er en vigtig del af dyrskuerne. Spørg i jeres netværk, hos lokale avlsforeninger, tidligere udstillere, instruktører i klubben, den lokale dyrlæge o.l. hvis I mangler dommere til jeres dyrskue. Dommerne skal være 'gode til børn' og have de nødvendige pædagogiske egenskaber til at skabe en god oplevelse for børnene.

Juster antal dommere efter antal ringe, dyr og udstillere til jeres dyrskue. Nogle dyrskuer har to eller flere dommere på et dommerhold, mens andre dyrskuer har én dommer. Hav så vidt muligt fokus på løbende oplæring af dommere ved at sætte nye og erfarne dommere sammen, lade unge, måske tidligere udstillere, blive dommerføl osv.

Husk at klæde dommerne godt på til opgaven, f.eks. ved at sende dem information forud for dyrskuets start om krav til bedømmelse o.l. samt at afholde et dommermøde inden dyrskuets start for at sikre en ensartet bedømmelse af udstillerne.

Skabelon til informationsbreve til dommere er under udvikling.

Pointskilte

Pointskiltene bruges til at synliggøre de point udstillerne får til deres bedømmelse. Lav pointskilte der matcher jeres pointskala. Pointskiltene kan f.eks. sættes på dyrenes bure eller bokse eller fremvises efter præsentation i ringen. Pointskiltene kan også være en roset eller et diplom med point på, som udleveres til udstilleren.

Eksempler på diplomer og pointskilte er under udvikling.

Præmier

Der er mange forskellige traditioner på dyrskuer vedr. præmier, og det er op til det enkelte dyrskue, hvordan de griber det an. Mange bruger rosetter og diplomer, nogle får sponsoreret præmier, mens andre har pokaler, vandrepokaler og medaljer. Præmier til konkurrencer kan være rosetter til 1. - 2 og 3. præmie i kaninhop, hundeagility, mønstringskonkurrence med hest, kalv, osv.

Erfaringer med præmier til dyrskuer

- Nogle steder får de rosetterne fra det større dyrskue, børnedyrskuets er en del af
- Skaf præmier lokalt som sponsorater, f.eks. gavekort til Land og Fritid o.l.
- Børnene elsker rosetterne

I 4H lærer børn og unge at passe på vores miljø. Tag derfor hensyn til miljøet når I køber rosetter, præmier og pokaler. Følg også med tiden og overvej, hvilken slags præmie, der skaber størst værdi for udstillerne.

Klæd dommerne på til deres bedømmelse

Ofte er dommerne til et dyrskue frivillige, og det er vigtigt, at de føler sig godt klædt på til opgaven. Derudover medfører en god introduktion og fælles forventningsafstemning også en ensartet bedømmelse til et dyrskue, og dermed får alle udstillerne en lige bedømmelse og en god oplevelse.

Her kommer nogle gode råd til, hvordan man klæder dommerne på til at bedømme udstillerne:

- Send dommerne et dommerbrev med al den nødvendige information forud for dyrskuets, herunder jeres retningslinjer for bedømmelse.
- Hold domtermøde, inden dyrskuets starter, med fælles information og forventningsafstemning. Det klæder dommerne på til opgaven og sikrer, at bedømmelsen bliver så ensartet som muligt.
- Benyt jer, så vidt muligt, af dommerhold på mindst to personer, så de kan hjælpe hinanden – f.eks. ved at én dommer holder hest og den anden bedømmer, og I er mindre sårbare overfor sygdom og afbud fra en dommer. Hvis muligt er det også hensigtsmæssigt at sætte erfarne dommere sammen med nye dommere.
- Benyt jer af en ordning med dommerføl. På den måde kan nye dommerfrivillige, tidligere udstillere eller unge i 4H få mulighed for at lære at være dommer ved 'at lære ved at udføre' og være i mesterlære hos en rutineret dommer.

Eksempler på informationsbreve til dommere er under udvikling.

Afvikling af bedømmelser

Der er stor forskel på tværs af dyrskuerne på, hvordan man afvikler bedømmelserne. Et godt råd er at justere tiden, der er sat af til bedømmelse, så program og tidsplan for dagen hænger sammen. Derudover skal I tage højde for, hvilket tidsrum I har ringen, hvis I er en del af et større dyrskue. Det er vigtigt først og fremmest at have fokus på, hvordan udstillerne får en god oplevelse med at blive bedømt.

Her har vi samlet eksempler på, hvordan forskellige dyrskuer afvikler bedømmelsen:

- Horsens dyrskue har afsat 6 minutter per bedømmelse til store dyr + 2 minutter til skift. Til smådyr er der afsat 4 minutter + 2 min til skift.
- På Roskilde Dyrskue er der afsat 15 min/barn, inklusive mønstring/fremvisning, viden og gennemgang af fiktiv stald. Hvis barnet er under 10 år, deltager forældrene.

Til afvikling af bedømmelser kan det også bidrage til den gode stemning med højtalere og en speaker, så alle kan følge med i, hvad der foregår under bedømmelsen.

Undgå smittespredning

Vær opmærksom på, hvilke dyr der har været i ringen før, for at undgå spredning af sygdomme. Læs om de ting I skal være opmærksomme på i sundhedsreglerne og spørg det dyrskue I er en del af, så I kender til de faktorer, I skal tage forbehold for, når I planlægger afviklingen af bedømmelser til jeres dyrskue.

Aktiviteter til dyrskuer

Der kan være flere forskellige typer aktiviteter til et dyrskue:

- Udstilling og bedømmelse som er en obligatorisk del af dyrskuet og beskrives i afsnittene om bedømmelse i denne guide.
- Ekstra aktiviteter for udstillere, udover den obligatoriske udstilling og bedømmelse
- Lærerige og underholdende aktiviteter for publikum.

Vi har her samlet nogle af dyrskueudvalgets bedste råd til at planlægge aktiviteter:

- Få nogen til at brænde for en aktivitet og giv dem så vidt muligt frie rammer til at planlægge og afvikle aktiviteten.

- Det er godt engang i mellem at ryste posen ift. aktiviteter. Skal vi have nye aktiviteter med og er der frivillige der er kørt træt i en specifik aktivitet eller opgave, som gerne vil prøve noget nyt?
- Få beskrevet jeres aktiviteter med drejebøger, så det er nemt for nye frivillige at overtage aktiviteten.
- Forhold jer til hvad der sker i 4H på landsplan. Hvordan kan landsdækkende 4H-projekter inddrages i børnedyrskuet? F.eks. insekthoteller, bæredygtighed, gendyrkning o.l.
- Spørg jer selv hvad formålet er med aktiviteten? I 4H vil vi *lære* børn og unge noget med vores aktiviteter og vise hvad 4H er og står for. I kan derfor med fordel overveje, hvilke aktiviteter, der bidrager til at understøtte formålet med jeres dyrskue og 4H's formålsbeskrivelse.
- Spørg jer selv om I følger med tiden? I en 100-årig gammel organisation kan der ofte være aktiviteter, man arrangerer, fordi man altid har gjort det. Hjælp hinanden med at have øje for, om der er aktiviteter som tiden er løbet fra, om de skal have en opdatering eller om I skal prøve nye aktiviteter af på jeres dyrskue som taler til de børn, unge og familier I møder nu.
- Forhold jer til de ressourcer, I har til rådighed til dyrskuet – både tid, midler og hænder til at løfte opgaven og dermed aktiviteterne med. Det er vigtigt, at I ikke gaber over mere, end I har ressourcer til, så det bliver en god oplevelse at være frivillig og stå for aktiviteter på jeres dyrskue.
- Overvej hvad der skaber en god oplevelse for deltagerne (og deres forældre) og hvad der fungerer i praksis til selve dyrskuet – kan børn selv deltage i jeres aktiviteter eller skal deres forældre vente, mens børnene er i gang. Hvis I forventer mange deltagere, kan det være en fordel med aktiviteter af kort varighed, at I forbereder noget til aktiviteten osv.

Det kan være en hjælp at stille jer selv følgende spørgsmål, når I begynder at planlægge jeres dyrskue og skal prioritere i jeres aktiviteter:

- **Hvilke aktiviteter *skal* vi have med?** Hvilke aktiviteter er de primære, der bidrager til at opfylde dyrskuets formål?
- **Hvilke aktiviteter *kan* vi have med?** Hvis der er flere hænder, ressourcer, tid og midler til rådighed efter at skal-aktiviteterne er på plads.
- **Hvad er på ønskelisten?** Disse aktiviteter er nice to do og iværksættes kun, hvis der er overskud til det. Derudover kan de sættes på listen over mulige aktiviteter til næste års dyrskue.

Inspiration til aktiviteter for publikum

- Ponytræk
- Aktivitetssløb, skattejagt o.l.
- Rebslagning/lav dit eget sjippetov
- Ballonklovn, tryllekunstner o.l.
- Tombola
- Selfiestand
- Kæphestespring
- Hoppelandbrug med små hoppedyr
- Kværn/valser, lav dit eget mel og havregryn, evt. med melorm
- Ansigtsmaling
- Gamle lege (sækkeløb, gummistøvlekast, løb med æg osv.)
- Trillebøre-agility
- Hvilken gnaver spiser først en agurk/gulerod
- Gæt en lort, kornsort, dyrets vægt o.l.
- Malk en ko (kunstig ko)
- Flødebollekastning/maskine
- Ringridning
- Lav pandekager på bål
- Naturvejleder
- Pedaltraktorbane med halmballer
- Halmballe-labyrint
- Pres din egen halmballe
- Korncontainer med karameller
- Store mikadoer til leg
- Halmpyramide
- Hoppeborg (vær obs på regler og sikkerhed)
- Lav en figur ud af genbrug/affald
- Byg insekthoteller, fuglehuse o.l.
- Hvem skræller et æble først
- Tegneværksted
- Krea-workshop, male trædyr o.l.
- Kastespil med ris/ærteposser
- Udstillere der fortæller om deres dyr til publikum på pladsen
- Tivolitog, hestevogn, veterankøretøjer o.l.
- Politihundeshow, falkeshow o.l.
- Gummistøvlekast
- Følekaske
- Hønseskidningsbingo
- Klappe-kæledyr (kaniner, får, geder)

Aktiviteter for udstillere

Selve udstillingen og bedømmelsen til et dyrskue kan med fordel suppleres med andre aktiviteter for udstillerne. Aktiviteterne kan have fokus på hygge og fællesskab, men de kan også give udstillerne mulighed for at øve sig i håndtering og genkendelige elementer til deres bedømmelser eller være andre små konkurrencer man kan stille op i:

- Kaninhop
- Agility (hunde, heste, kalve, geder m.fl.)

- Ponygames
- Agurkespisning for smådyr
- Mønstringskonkurrence for heste, kvæg, får, geder
- Labyrintløb for smådyr
- Kæphestespringning
- Aktivitetssløb
- Kaninhop-bane man kan gå til fra
- Voltigering

Kommunikation og markedsføring ifbm. dyrskuer

Dyrskuer er ét tilbud blandt mange til børn, unge og deres familier, og det er derfor vigtigt at have fokus på, hvordan I skaber så meget opmærksomhed som muligt om jeres dyrskue, så både udstillere og publikum får øje på muligheden for at tage på dyrskue.

Her har vi samlet konkrete idéer til hvad I kan gøre for at sprede budskabet om jeres dyrskue og 4H-klub:

Udstillere og besøgende:

- Opret dyrskuet i medlemssystemet, så det fremgår på 4h.dk.
- Send indbydelse til alle relevante i medlemsdatabasen
- Lav opslag på Facebook – f.eks. klubbens egen Facebookgruppe- og side, i lokale Facebookgrupper o.l.
- Udsend pressemeddelelse i lokalavisen
- Hæng plakater op på biblioteket, i butikker o.l.
- I kender jeres område og netværk og har måske også andre forslag.

På dyrskuet

- Sæt 4H-beachflag o.l. op
- Uddel flyers o.l. der fortæller om 4H, dyrskuet og jeres klub
- Uddel aktivitetsprogrammer for de 4H-klubber der er repræsenteret på dyrskuet

Vær skarpe på, hvad I gerne vil kommunikere om jeres dyrskue og/eller klubberne, der er engageret i det. Mangler I

frivillige? Så husk at kommunikere om det og fortæl om alle de gode ting man får ved at være frivillig hos jer. Vil I

skabe større fokus på aktiviteterne i jeres klub, så fortæl om dem, hvad man får ud af at gå til dem, hvordan man til
melder sig osv.

I værktøjskassen på 4h.dk finder I markedsføringsmateriale som I er meget velkomne til at bruge.

Hvis I vil have lavet
jeres eget anbefaler vi jer at kontakte 4H's grafiker HELDING Grafiker for opsætning af plakater, beachflag o.l.

Få hjælp hos kommunikationskonsulenten

Udover skabelonerne der ligger i værktøjskassen på 4h.dk har alle dyrskuer mulighed for at bruge kommunikationskonsulenten som en del af deres tildelte timer fra sekretariatet. Det vil være individuelt for hvert dyrskue, hvilken hjælp, man har brug for. Denne hjælp kan fx være:

Sparring:

- om konkrete udfordringer, fx vi mangler frivillige eller udstillere
- om den generelle kommunikationsplanlægning, fx hvad skal vi prioritere eller kan vi gøre mere af?

Presse:

- Udformning af en nyhed eller pressemeddelelse med et andet budskab end skabelonens. Måske har jeres dyrskue jubilæum, en unik historie I vil fortælle, en sej frivillig der kan laves portræt af mm.
- Sparring om, hvordan I får lokalpressen til at tage historien.

Sociale medier

- Opsætning af annoncering
- Sparring om ideer til opslag
- Ideer til at komme længere ud med jeres budskab
- Hjælp til tekniske udfordringer

Erfagruppe for kommunikationsansvarlige på 4H dyrskuer

Alle dyrskuer opfordres til at udnævne en eller flere kommunikationsansvarlige, der inviteres til et ERFA-møde i første kvartal og klædes på til at varetage kommunikationen lokalt vha. værktøjer og introduktion til den landsdækkende kommunikation om dyrskuer.

Kommunikationskonsulentten kan ikke dække alle dyrskuer lokalt, men udvikler hvert år et pressekit til dyrskuerne, faciliterer førnævnte møde for kommunikationsansvarlige og står løbende til rådighed for sparring.

Evaluering af dyrskuet

Det er vigtigt at evaluere jeres dyrskue, når selve dyrskuet er vel overstået. Efter lang tid med planlægning er det godt at mødes og snakke om forløbet. Hvad gik godt? Hvad kan gøres anderledes? Hvad skal vi huske til næste år? Sørg for at få det hele skrevet ned og at justere årshjul og drejebog, så det er nemt at starte på næste års dyrskue, når den tid kommer.

Forslag til emner til en evaluering:

- Start altid med stor ros og tak til de frivillige. Uden fantastiske frivillige, ingen dyrskuer. Måske kan evalueringen kombineres med en fællesspisning o.l. til fejring af den store indsats.
- Hvad gik godt med udstillerne, præmier, konkurrencer, bedømmelser, gæster, praktiske forhold, økonomi osv.?
- Hvad kan vi med fordel gøre anderledes til næste års dyrskue?
- Idéer og ønsker til næste år.

Aflysning af et dyrskue

Det kan i nogle tilfælde blive nødvendigt at aflyse et dyrskue, f.eks. pga. smitsomme sygdomme, vejrforhold, få tilmeldinger o.l. Det er en fordel, hvis I på forhånd har aftalt i hvilke tilfælde, I aflyser et dyrskue, og hvem der kan træffe denne beslutning. Hvis I er en del af et større dyrskue, skal I altid følge deres anvisninger.

Husk at give frivillige, tilmeldte, samarbejdspartnere, myndigheder mv. besked hurtigst muligt, hvis I aflyser jeres dyrskue.

Alternativer til aflysning

Hvis I er nødsaget til at aflyse jeres dyrskue, kan I med fordel overveje, om I har andre muligheder. Kan I f.eks. holde et mindre arrangement hjemme i klubben? Tænk også i kvalitet frem for kvantitet, når I overvejer at aflyse et dyrskue pga. for få tilmeldinger. 5 tilmeldte er måske ikke det, I drømte om, men overvej værdien af at bevare kontinuiteten i jeres dyrskue og at give de 5 tilmeldte en god oplevelse, der gør dem til gode ambassadører for jeres dyrskue resten af året.

Hvis I er i tvivl om, hvorvidt I skal aflyse et dyrskue, er I altid velkomne til at kontakte 4H's sekreta

riat.

Støtte og sparring fra Landsorganisationen 4H

I 2024 kom der ændringer i understøttelsen af dyrskuer fra 4H's sekretariat, så det blev muligt for alle dyrskuer at få støtte og sparring fra sekretariatet. Kontakt den ansvarlige for 4H's dyrskuer, udviklingskonsulent Jeanette Sørensen, på jhbs@4h.dk / 20 12 60 40.

De nye rammer for understøttelsen evalueres ultimo 2025 og justeres ved behov.